

1. Johdanto	9
1.1 Kiinnostuksen kohteena imperatiivi	9
1.2 Neljä keskeistä käsitettä: <i>direktiivi, direktiivisyys, kehottaminen ja vaihtokauppakielioppi</i>	12
1.3 Tutkimuksen kulku	15
2. Tutkimuskysymykset ja aineisto	17
2.1 Tutkimuskysymykset	17
2.2 Aineiston luonne ja koostumus	18
2.3 Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät esiintymät	24
2.4 Huomioita aineiston litteroinnista	27
3. Imperatiivilause ja direktiivisyys	30
3.1 Kanoninen imperatiivilause ja interpersoonaiset vaihtokauppalausetyypit	30
3.2 Imperatiivilause, imperatiivimodus ja modaalisuus	38
3.3 Perusmerkitys ja käyttömerkitys	45
3.4 Kongruenttisuus, kieliopillinen metafora ja ”toissijainen” käyttö	51
3.5 Kaksi näkökulmaa direktiivisyyteen	73
4. Imperatiivilauseet aineistossa I: johdanto	79
4.1 Aineiston ryhmittely käyttömerkitysrypäisiin	79
4.2 Reaktiivisuus	83
4.3 Preferoituus ja preferoimattomuus	86
5. Imperatiivilauseet aineistossa II: reaktiiviset imperatiivilauseet	90
5.1 Kannustus, muistutus ja edellä sanottuun liittyvä pyyntö	91
5.2 Käynnissä olevaan toimintaan liittyvä pyyntö	98
5.3 Ehdotus	101
5.4 Ohjeenhakukysymyksen vastaus ja neuvo	113
5.5 Luvanpyyntökysymyksen vastaus, myöntyminen ja direktiivisyys	119
5.6 Imperatiivilauseet ja liitepartikkelit	122

6. Imperatiivilauseet aineistossa III: ei-reaktiiviset imperatiivilauseet 131
6.1 Usean toiminnon samanaikaisuuden synnyttämä ekspeditiivinen pyyntö 132
6.2 Toivotus ja terveisten lähettäminen 134
6.3 Tarjous, lupa ja direktiivisyys 135

7. Imperatiivilauseet aineistossa IV: käsky ja kielteiset imperatiivilauseet 145
7.1 Käsky, imperatiivi ja kielenpuhujien käsitykset 146
7.2 Käsky imperatiivilauseen käyttömerkityksenä 152
7.3 Kielteiset imperatiivilauseet 160

8. Lopuksi 174

Viitteet 179

Lähteet 183

Litterointimerkit 192

Abstract 194

Asiahakemisto 196